

ע"פ 450/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 450/21

לפני:

כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ע' גרוסקופף
כבוד השופט א' שטיין

המערערת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

פלוני

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי ירושלים
(השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל וח' זנדברג)
אשר ניתן ביום 8.12.2020 בתפ"ח 06-18-060462

תאריך הישיבה:

כ' בסיון התשפ"ב (19.6.2022)

בשם המערערת:

עו"ד אופיר טישלר

בשם המשיב:

עו"ד מיכאל עירוני

פסק-דין

השופט א' שטיין:

1. מונח לפנינו ערעור המדינה על קולת העונש שהושת על המשיב על ידי בית המשפט המחוזי ירושלים

(השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל וח' זנדברג) בגזר הדין אשר ניתן ביום 8.12.2020 בתפ"ח 60462-06-18 בעקבות הרשעתו בבעילת בת-משפחה שמלאו לה 14 שנים וטרם מלאו לה 21 שנים, עבירה לפי סעיף 351(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק) (ריבוי עבירות), ובמעשים מגונים בקטינה בת-משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים בנסיבות אינוס, עבירה לפי סעיפים 351(א), 348(א) ו-345(א)(3) לחוק.

עונש זה כולל 10 שנות מאסר לריצוי בפועל, מאסר-על-תנאי ופיצוי לנפגעת העבירות בסך כולל של 100,000 ש"ח.

2. העבירות בגין הושת עונש זה על המשיב מרכיבות פרשה מתמשכת של מעשים מיניים רבים וחמורים שהמשיב ביצע בבתה של אישה עמה ניהל בסודיות מערכת יחסים זוגית בעודו נשוי לאישה אחרת ומקיים עמה תא משפחתי. המעשים הפוגעניים החלו כשנפגעת העבירות היתה מתחת לגיל 14. במשך אותו פרק זמן, כללו המעשים "רק" את הפשטתה של נפגעת העבירות מבגדיה ונשיקות. בחלוף אותו פרק זמן, עלו המעשים מדרגה וכללו בתוכם החדרת אצבעות לאיבר מינה של נפגעת העבירות. אחרי הגעתה של נפגעת העבירות לגיל 15, החל המשיב לקיים עמה יחסי מין מלאים - דבר שנעשה על ידו עד למעצרו בחודש יוני 2018.

3. המדינה סבורה כי עונש המאסר שהושת על המשיב סוטה לקולא במידה ניכרת מהענישה הנוהגת ואינו משקף את חומרת העבירות שהלה ביצע. בפרט, נטען כי בית משפט קמא שגה בהחליטו לזקוף למשיב את דברי החרטה שהשמיע בשלב הטיעונים לעונש - זאת, לאחר שקודם לכן הכפיש את נפגעת העבירות באמרו בעדותו כי זו כפתה עליו את יחסי המין באיומי התאבדות.

4. מנגד, טוען המשיב שבית משפט קמא שקל את מכלול השיקולים הנוגעים לגזר הדין והשית עליו עונש מידתי וראוי, אם לא מחמיר. המשיב מסכם וטוען כי אין כל הצדקה שנתערב בעונש זה.

5. הדין עם המדינה.

6. מעשי העבירה שבהם עסקין הם מעשים קשים מאד - דבר שנראה כנכון שבעתיים אם נצלול לפרטי המקרה דנן, כפי שהוכחו בפני בית משפט קמא ותועדו בתסקיר נפגעת העבירה. המשיב נכנס לחייה של נפגעת העבירות כבן זוגה הסודי של אמה, אישה גרושה שחייה חיים לא קלים וחווה אובדן בנה, אחיה של נפגעת העבירות, אשר נפטר בטרם עת כתוצאה ממחלה פתאומית. המשיב ניצל באופן גס ביותר את מצוקתה של נפגעת העבירות, ילדה שגדלה - על כורחה - במסגרת משפחתית בלתי יציבה, חסרת אב ורוויית משברים, כאשר הוא מציב את עצמו בפניה ובפני אמה כגבר בוגר, כריזמטי ויציב מבחינה כלכלית, וכדמות אב שצירפו למשפחה ידביק את שבריה ויעמידה על פסי חיים יציבים ותקינים בעתיד לבוא. מדובר במהלך מניפולטיבי מובהק אשר אפשר למשיב להשתלט על נפגעת העבירות ולעשות בה כרצונו כדי לספק את מאוויי המיניים המעוותים במתכונת של "עליית מדרגה" שתוארה לעיל, תוך שהוא מנצל את תלותה ואת תלות אמה בו, מבטל את רצונה מניה וביה, ואחרי המעבר ליחסי מין מלאים ושכיחים בהיותה בת 15 בלבד, פוגע בגופה ומרסק את נפשה לרסיסים.

7. על כל אלה שמענו מכלי ראשון מפיה של נפגעת העבירות - נערה אמיצה ואינטליגנטית, אשר גוללה בפנינו

סיפור קשה מנשוא. לדאבוננו, סיפורים כאלה חוזרים על עצמם לעתים קרובות מידי. עסקין בדפוס-פעולה טיפוס ושיח של עברייני מין אשר מותיר אחריו הרס וחורבן. במקרה דנן, כמו במקרים רבים אחרים, דפוס-פעולה פוגעני זה היה מלווה מצד המשיב במתן הצדקה מניפולטיבית אשר מעוותת את המציאות ומעתיקה את האשמה מהעברין אל הקורבן (ראו דבריי בע"פ 5816/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (26.4.2020), אשר נאמרו בהסכמת חברותי, הנשיאה א' חיות והשופטת ע' ברון (להלן: עניין פלוני)).

8. הנערה שהופיעה לפנינו נפגעה קשות ממעשיו הבזויים של המשיב. מי ייתן והיא תשקם את עצמה באופן מלא, כפי שכבר החלה לעשות, ותמצא בתוכה כוחות-נפש שישאירו את הפרק הטראומטי של חייה מאחוריה ויוציאוה מן החושך של מצוקה, פגיעה וניצול מיני אל אור החיים המלאים והאושר האיש.

9. כפי שציינתי בעניין פלוני, מעשים כדוגמת אלו שבוצעו על ידי המשיב מחייבים את מיצוי הדין עם העברין על ידי הטלת העונש המזערי בהתאם לאמור בסעיף 355 לחוק העונשין (ראו: שם, בפסקאות 6 ו-20). במקרה דנן, לנוכח ריבוי העבירות הקשות שבוצעו על ידי המשיב, הטלת עונש המינימום היתה מביאה למאסרו מאחורי סורג ובריא לתקופה שעולה על 20 שנה, וייתכן שכך נכון היה לגזור את דינו. ברם, נושא זה לא עלה בערכאה קמא באופן שאני מעלה אותו, ואינו מהווה חלק מערעור המדינה; ולפיכך, אני מתייחס לעונש המינימום כאמת-מידה כללית של המחוקק לקביעת תקופת המאסר, תוך שאני מנחה את עצמי בהלכה לפיה אין זו דרכה של ערכאה הערעור למצות עם המשיבים בערעורי המדינה את חומרת הדין במלואה (ראו, למשל: ע"פ 1971/98 מדינת ישראל נ' מירו, פ"דנב(5) 145, 157 (1998); ע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' בסל, פסקה 13 (8.3.2017); ע"פ 1382/99 מדינת ישראל נ' בלחניס, עמ' 6 (1.11.1999); ע"פ 1079/16 מדינת ישראל נ' נחמן, פסקה 28 (1.8.2016)).

10. נקודת מוצא זו מחזירה אותי לפסק הדין שיצא מלפנינו בעניין פלוני, בו קבענו - בנסיבות הדומות למקרה דכאן - כי העונש שראוי להשית על המערער דשם, לצד העונשים הנלווים, הוא 15 שנות מאסר לריצוי בפועל. סבורני כי זהו העונש שראוי להטיל גם על המשיב במקרה שלפנינו, אולם, כאמור, אחרי שבית משפט קמא דן את המשיב ל-10 שנות מאסר בלבד, לא נוכל למצות עמו את הדין באופן מלא. בנסיבות אלו, מסקנתי היא כי נעשה נכון אם נאריך את תקופת מאסרו של המשיב מאחורי סורג ובריא ל-13 שנים.

11. אשר על כן, הנני מציע לחבריי כי נקבל את ערעור המדינה ונקבע, חלף האמור בגזר הדין קמא, כי המשיב ירצה 13 שנות מאסר בפועל. כל יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

ש ו פ ט

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' גרוסקופף:

אני מסכים עם עמדת חברי, השופט אלכס שטיין, כי יש להחמיר בעונשו של המשיב, ולהעלות את תקופת המאסר בפועל שהושתה עליו ל- 13 שנות מאסר מאחורי סורג ובריח. מעשיו הנלוזים של המשיב, אשר ניצל את גילה הצעיר ומצבה הפגיע של המתלוננת, וביצע בה עבירות מין לאורך כל שנות התבגרותה, מצדיקים ענישה קשה ובלתי מתפשרת. מעבר לתועלת ההרתעתית שבענישה שכזו, היא נועדה להעביר שני מסרים חשובים: לתוקף, כי בעיני החברה הישראלית בכללותה, התנהגותו היא בזויה ובלתי נסלחת; לקורבן, כי אנו לא רק מחזקים אותה ומזדהים עם סבלה, אלא גם עושים את הנדרש על מנת לגמול לפוגע בה מידה כנגד מידה.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שטיין.

ניתן היום, כ"ד בסיון התשפ"ב (23.6.2022).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
